

TÝLOVÉ ZABEZPEČENÍ DĚLOSTŘELECKÉ DIVIZE

Rozmanitost způsobů použití dělostřelecké divize vyžaduje neustálé řízení veškeré činnosti týlových útvarů a jednotek k dosažení úplného a včasného týlového zabezpečení brigád v jakékoli situaci. Jak ukazují zkušenosti ze cvičení budeme při velení týlu dělostřelecké divize věnovat pozornost především:

- včasnému rozhodování, určování úkolů a jejich doručování podřízeným útvarům,

- organizaci a udržování nepřetržité součinnosti jak mezi týlovými službami, tak především s výbrojní službou a se štábem.

Zkušenosti potvrzují, že pokud tato součinnost není trvalá, ovlivňuje to negativně zabezpečení brigád municí a tím i jejich bojové použití. Další podmínkou včasného zabezpečení je průběžná kontrola stanovených úkolů a poskytování pomoci podřízeným.

Velení týlu musí být nepřetržitě, pružné a pevné. Toho dosahujeme tím, že týl svazku má spolehlivé spojení s podřízenými brigádami, zná jejich situaci a podle potřeby operativně řeší úkoly zabezpečení. K tomu si týlové velitelské stanoviště rozmísťuje poblíž velitelského stanoviště (do 5—10 km) a vyčleňuje na velitelské stanoviště styčnou skupinu, která shromažďuje veškeré informace o týlovém zabezpečení a připravuje podklady pro rozhodování náčelníka týlu — zástupce velitele.

Týl svazku se rozmísťuje 10—15 km od čáry palebných postavení brigád, z toho divizní sklady 3—5 km za týlovým velitelským stanovištěm. Týly brigád se rozmísťují za sestavami brigád na vzdálenost 5—10 km od palebných postavení s úkolem být připraveny k postupu za sestavami brigád a co nejrychleji doplňovat spotřebované zásoby s důrazem na munici.

Je-li dělostřelecká divize rozdělena ke dvěma armádám, má to vliv i na organizaci týlu a to především ve vzdálenostech mezi prostory týlů brigád a týlem svazku. Týlové velitelské stanoviště a divizní sklady se rozmísťují v pásmu činnosti té armády, kde je i rozmístěno VS divize. To má za následek, že vzdálenosti mezi týlem svazku a týly brigád, které jsou přiděleny sousední armádě, jsou větší. Z týlu svazku jsou těmto brigádám přidělovány dopravní prostředky automobilního praporu se zásobami dělostřelecké munice a pohon-

ných hmot, které náčelníci týlu — zástupci velitele brigády začleňují do sestav svých týlů. Tím jsou vytvářeny předpoklady k udržování zásob a zvýšení dopravní kapacity pro přísun materiálu.

Odlišná organizace týlu bude při průlomu nepřátelské obrany, kdy v úseku průlomu budou soustředěny velké počty dělostřelectva. Získané poznatky svědčí o tom, že je výhodné týly brigád rozmísťovat 6—10 km od palebných postavení dělostřelectva, mimo komunikace, mít je připraveny k postupu za sestavami brigád a organizovat jejich doplňování na základě spotřeby.

Nemůžeme podceňovat ani otázku určování přísunových a odsunových cest v pásmu činnosti. Zvlášť velký význam má tato otázka při plánování, organizaci a uskutečnění průlomu obrany nepřítel, kdy vystupuje do popředí úkol navést munici do palebných postavení. V této situaci je nutná součinnost nejen náčelníka týlu — zástupce velitele a náčelníka ženijní služby dělostřelecké divize, ale také se štábem vševojskového svazku, v jehož pásmu se budou brigády podílet na průlomu. Je nutné, aby na základě součinnosti byla zabezpečena důsledná regulační služba na určených komunikacích, mimo jiné i k zaujímání palebných postavení dělostřelectvem, navázení dělostřelecké munice do palebných postavení, k návratu uvolněných dopravních prostředků a jejich využití k zabezpečení odsunu raněných z brigádních obvažišť na přidělené vyšší zdravotnické etapy. Pro přesun uvolněných dopravních vozidel bude účelné určit samostatné komunikace i mimo pásmo činnosti brigád.

Materiální zabezpečení

Prvořadý význam pro zabezpečení dělostřelecké divize má zabezpečení dělostřeleckou a raketometnou municí. Zkušenosti ze cvičení potvrzují nezbytnost úzké součinnosti mezi orgány týlu a orgány výzbrojní služby. Tato součinnost vyžaduje vzájemnou informovanost o stavu zásob munice, organizaci odběru a přísunu, kapacitě dopravních prostředků a jejich efektivní využívání v zájmu plynulého zabezpečení bojového úkolu brigád a divize jako celku.

K zabezpečení municí do doby rozvinutí plnohodnotného zásobovacího systému organizujeme odběry z představených muničních skladů dopravními prostředky brigád a automobilního praporu svazku. Vzhledem k rozsahu úkolu uplatňujeme praxi, že využíváme dopravní kapacity i dělostřeleckých tahačů kanónových dělostřeleckých brigád. Překládáním dělostřelecké munice z muničních čet brigád uvolňujeme dopravní kapacitu těchto prostředků pro odběry. Zvláštní význam má tato praxe v době, kdy se dělostřelecká divize přesunuje do prostoru předání. Uvolněné prostředky muničních čet brigád již za přesunu do stanoveného prostoru odebírají dělostřeleckou municí v představených dělostřeleckých muničních skladech a při vlastním předání jsou již vytvářeny zvýšené zásoby dělostřelecké munice u brigád. Tuto zásadu uplatňujeme, kdy divizi jsou vyčleňovány představené muniční sklady se zásobami 1,5 pp dělostřelecké a raketometné munice. Dalším důvodem je okamžité začlenění dělostřelecké divize do operační sestavy a plnění palebných úkolů. Na základě stanovených úkolů a způsobů jejich plnění se podle situace organizuje i skládání munice do palebných postavení. Tato otázka vystupuje do popředí především při plánování a organizaci průlomu nepřátelské obrany.

Složitější situace v zásobování a manipulaci je u raketometné munice, kde nelze organizovat překládání munice a vytvářet zvýšené zásoby, protože

u raketometů lze převážet pouze 2 salvy a u muničních vozidel MV-70 pouze 1 salvu. To znamená, že při předání raketometné brigády jsou pohyblivé zásoby ve výši 1,5 pp raketometné munice.

Zkušenosti ze cvičení dokazují, že denní spotřeba se pohybuje v rozmezí 0,3 — 0,8 pp u dělostřelecké a 0,5 — 0,8 u raketometné munice v závislosti na obdržení úkolů v operační sestavě. Za tohoto předpokladu spotřeby jsou týly brigád a divize schopny průběžně doplňovat spotřebovanou municí na nižších stupních z vyčleněných předsunutých muničních skladů svými prostředky.

V dalším průběhu vedení bojové činnosti organizujeme zásobování municí z dělostřeleckých skladů frontu nebo z jeho oddělení, výjimečně z pohyblivé armádní základny, v jejichž pásmu brigáda nebo dělostřelecká divize působí a plní palebné úkoly. Doplnění z těchto zařízení může probíhat přísunem od nadřízeného nebo odběrem vlastními prostředky. K rychlému přísunu munice na všechny zásobovací stupně a do palebných postavení využijeme všech dopravních prostředků brigád, svazku a nadřízeného. Tato skutečnost klade zvýšené nároky na týlové funkcionáře při plánování a realizaci přísunů a odběru. Zvlášť výrazně se to projevuje při průlomu. Zkušenosti ze cvičení dokazují, že k zabezpečení průlomu se potřeba pohybuje od 1,3 — 2,0 pp munice a v některých případech je i vyšší. Z toho vyplývá, že značné množství munice bude třeba soustřeďovat a skládat v prostorech palebných postavení a to ve velmi krátkém čase a při zachování všech požadavků utajení příprav. K vytvoření nařízených zásob munice využijeme všech dopravních prostředků brigád a svazku. V případě potřeby využijeme i dalších, které vezou ostatní druhy materiálu (po jeho složení), a dle nařízení i prostředků nadřízeného stupně.

Při plánované spotřebě na průlom 1,5 pp dělostřelecké a raketometné munice to představuje pro 5 brigád přísun a zmanipulování munice ve výši cca 3500 tun. Přeprava takového množství vyžaduje potřebu 400—700 dopravních prostředků v závislosti na tonáži a využití přívěsů. Z těchto několika čísel je patrné, že otázka navedení munice do palebných postavení není jednoduchou záležitostí a že bude vyžadovat značného úsilí a umu od odpovědných funkcionářů týlu svazku, výbrojní služby a dalších. Poznatky ze cvičení svědčí o tom, že musíme věnovat mimořádnou pozornost průzkumu a vhodnému výběru míst styku pro jednotlivé stupně (tj. míst převzetí a znovurozdělení zásob munice), regulaci, ochraně a obraně a mít náležitě připravený, promyšlený a dopodrobna ujasněný způsob převzetí a nového rozdělení přísunu na jednotlivých místech styku, počínaje místem styku frontu až po místa styku pro jednotlivé dělostřelecké oddíly.

Pro převzetí frontového přísunu volíme takový prostor terénu, kde je dostatek komunikací a osad. K jeho převzetí využijeme jak funkcionářů týlu a výbrojní služby svazku, tak i podřízených brigád. Zvýšené požadavky na manipulaci s municí budou vyžadovat řešení v přidělování mechanizačních prostředků a potřebného počtu osob pro skládání munice. Tato potřeba vystupuje do popředí především u raketometné brigády vzhledem k síle obsluh u raketometů.

Pro zabezpečení svazku PHM jsou na jednotlivých stupních udržovány pohyblivé zásoby, jejichž výše je shodná s ostatními svazky. Zkušenosti ze

cvičení dokazují, že denní spotřeba u útvarů divize se pohybuje v rozmezí 0,15 — 0,25 n, kromě případu, kdy se divize přesunuje na větší vzdálenost (přesun z místa dislokace do místa předání). Vytvořené zásoby PHM zabezpečují vedení bojové činnosti na dobu 4—6 dnů. Úhradu spotřebovaných zásob zpravidla organizujeme jedenkrát za den přísunem z týlu brigád oddílů a z týlu svazku týlům brigád. Zásoby PHM dělostřelecké divize doplňujeme odběry prostředky automobilního praporu z vyčleněných zásob v posádkách, z výdejního místa nadřazeného a v některých případech i využitím divizních zásob PHM nebo zásob PHM v pohyblivé armádě základně, v jejichž prospěch jednotlivé brigády působí. Při přesunu do operační sestavy uplatníme zásadu předusnování prostředků PHM do pochodových sestav oddílů. Po ukončení přesunu a uvolnění dopravních prostředků jednotlivých zásobovacích stupňů jsou tyto prostředky soustřeďovány a zabezpečují odběr ve vyčleněných posádkách v době stanovené nadřazeným nebo náčelníkem týlu — zástupcem velitele svazku za přímého řízení náčelníka služby PHM svazku.

U dělostřelecké divize jsou udržovány pohyblivé zásoby proviantu ve stanovené výši. Způsob jejich doplňování je obdobný jako u pohonných hmot.

K zabezpečení odstranění následků po použití zbraní hromadného ničení v místech speciální čistoty jsou u divize udržovány zásoby výstroje ve výši 14 kompletů (z toho v divizním skladě 4 komplety, v brigádních skladech po 2 kompletech). Tyto zásoby umožňují výměnu výstroje 20 % počtu osob divize. Doplňování výstrojním materiálem je nepravidelné. Závisí na situaci a konkrétní spotřebě. Uskutečňuje se ze zásob v posádkách nebo odběrem od nadřazeného.

Ostatními druhy materiálu (tankový, automobilní, chemický, spojovací, ženijní a další) je dělostřelecká divize zabezpečena v rozsahu normativů, které jsou stanoveny odbornými nařízeními. Poznatky ze cvičení dokazují, že doplňování těchto prostředků se pohybuje ve 2—4 denních intervalech v závislosti na vývoji situace a stavu spotřeby jednotlivých materiálů.

Závěrem k problematice materiálního zabezpečení se zmíním krátce o tom, jak rozložení pohyblivých zásob limitují rozdělení dopravních prostředků na jejich vedení u rot týlového zabezpečení a automobilního praporu. U rot týlového zabezpečení kanónových dělostřeleckých brigád je z celkového počtu dopravních prostředků více než dvě třetiny určeno pro vedení dělostřelecké munice. Zbývající část dopravních prostředků je určena pro ostatní druhy materiálu. Vidíme, že limitujícím druhem materiálu u dělostřelecké divize je munice. To se promítá v celé své šíři do činnosti týlových a technických orgánů divize.

Zdravotnické zabezpečení

Poznatky ze cvičení dokazují, že u dělostřelecké divize musíme kalkulovat s těmito zdravotnickými ztrátami: Při vedení boje bez použití jaderných zbraní se ztráty u dělostřeleckých jednotek pohybují ve výši 5 i více % za den. Při vedení bojové činnosti za použití jaderných zbraní 20 i více % z počtu divize. V některých případech mohou být ztráty i větší.

U každého dělostřeleckého oddílu je obvaziště, které tvoří zdravotník oddílu

řidič-sběrač raněných se zdravotnickým automobilem. Navíc u každé baterie je vycvičena dvojice vojáků z obsluh jako sběrači raněných. Na stupni oddílů je organizována vzhledem k silám a prostředkům svépomoc, vzájemná pomoc, vyhledávání raněných a jejich shromažďování, popř. i odsun na etapu první lékařské pomoci.

U brigád jsou obvaziště, kde je poskytována první lékařská pomoc. Brigádní obvaziště může poskytovat první lékařskou pomoc 200 — 250 raněným za den, odsunová kapacita činí 12 raněných na 1 koloběh, s využitím zdravotnických vozidel oddílu se zvyšuje až na 42 raněných za den. Podle potřeby můžeme odsunovou kapacitu zvýšit využitím uvolněných dopravních prostředků. Brigádní obvaziště se zpravidla rozmísťují za palebnými postaveními oddílu ve vzdálenosti 3 — 5 km v závislosti na situaci a terénu a v blízkosti VS brigády.

Dělostřelecká divize nemá svůj organický zdravotnický prapor ani jiné zdravotnické odsunové prostředky. Odborná lékařská pomoc je poskytována na rozvinutých etapách odborné lékařské pomoci u těch svazků, v jejichž sestavě brigády a divize vedou bojovou činnost. V případech, kdy divize bude plnit úkoly jako celek, může jí být přidělen samostatný zdravotnický oddíl. Dále může být odborná lékařská pomoc poskytována na dočasných lékařských ošetrovacích střediscích, vojenských nemocnicích, pomocných vojenských a odsunových nemocnicích, popř. v oddělení nemocniční základny, která je poblíž. Odsun raněných a nemocných si divize zabezpečuje svými prostředky, včetně uvolněných dopravních prostředků. Při odstraňování následků po napadení ZHN může být divize posílena zdravotnickými silami a prostředky ze zálohy nadřízeného vyššího svazu.

Druhy bojového použití dělostřelecké divize výraznou měrou ovlivňují způsoby jejího týlového zabezpečení. Pro splnění úkolů v týlovém zabezpečení je nezbytné, aby velitel i náčelník týlu — zástupce velitele divize měli k dispozici údaje o zdrojích zásobování a místech zdravotnických a ostatních odsunů, měli přehled o stavu zabezpečení, nepřetržitě informovali nadřízené stupně a udržovali neustále součinnost s příslušnými týly svazů nebo vševojskových svazků. Jedině tak mohou dosáhnout, aby divize byla včas a plynule zásobována potřebnými druhy materiálů a mohl organizovat včasné materiální, technické a zdravotnické zabezpečení.